Plán činnosti Krajskej hvezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom na rok 2025

I. HLAVNÉ ÚLOHY

Dlhodobé hlavné úlohy a ciele KHaP MH sú dané v Zriaďovacej listine a vychádzajú zo stanovených merateľných ukazovateľov pre rok 2025.

1. Ciele

Hlavným cieľom pre rok 2025 je už tradične popularizovať astronómiu ako vedu zaoberajúcu sa skúmaním vesmíru a sprostredkovať poznatky jej a príbuzných prírodných vied pre verejnosť na území Banskobystrického kraja.

Nosnou časťou popularizácie je poskytovanie služieb školským exkurziám a širokej verejnosti. Uvedením nových programov v planetáriu a zapojením atraktívnejších foriem prezentácie, plánujeme osloviť aj nových návštevníkov a ponúknuť tak program na plnohodnotné využitie voľného času predovšetkým mladej generácie.

Konkrétne ciele:

- Realizovať výchovné, vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia pre mládež a širokú verejnosť v rámci hlavnej činnosti jednotlivých OS, ako aj v spolupráci s inými organizáciami. V rámci možností ponúknuť školským skupinám a verejnosti nové popularizačné programy a aktivity
- Pokračovať v zachovávaní diverzity foriem a metód popularizácie vedy: napr. prednášky, pozorovania, filmy, besedy, súťaže, demonštrácie rozličných prístrojov a zariadení, výstavy v našich zariadeniach ale aj mimo KHaP MH
- V oblasti mimoškolskej činnosti pokračovať v podpore práce astronomických krúžkov a pracovať s talentovanými žiakmi v oblasti matematiky, fyziky alebo prírodných vied
- Pre deti a mládež z astronomických krúžkov pripravovať na úrovni okresov a kraja vedomostné súťaže spojené s osobitnou odbornou prípravou.
- Zameriavať sa na rozšírenie foriem prezentácie jednotlivých organizačných súčastí KHaP MH a rozširovať možnosti propagácie pripravovaných podujatí a aktivít
- V priebehu mesiaca máj si pripomenúť a odprezentovať storočnicu od otvorenia prvého planetária na svete
- V odbornom segmente práce vykonávať pozorovateľskú činnosť a uchádzať sa o možnosti zapojenia sa do vedecko-výskumných projektov
- Pokračovať v dobrej spolupráci s partnerskými organizáciami, kultúrnymi zariadeniami, vedeckými spoločnosťami, nadáciami a združeniami doma i v zahraničí

Vybrané merateľné ukazovatele činnosti (Program 010 Kultúra, podprogram 01005 Hvezdáreň a planetárium):

Ukazovateľ	Plán 2025
Počet realizovaných hodín odborných pozorovaní za rok	1 350
Počet usporiadaných exkurzií za rok	550
Počet usporiadaných programov pre verejnosť za rok (hlavný organizátor)	360
Počet návštevníkov na kultúrno-výchovných podujatiach za rok (hlavný organizátor)	29 000

2. Riadenie organizácie a organizačné zabezpečenie

KHaP MH má tri organizačné súčasti (OS). Jednou je samotná Hvezdáreň a planetárium v Žiari nad Hronom (HaP ZH), ďalej je to Hvezdáreň v Banskej Bystrici (HBB) a Hvezdáreň v Rimavskej Sobote (HRS). Štatutárnym orgánom je riaditeľ KHaP MH, ktorý sídli v Žiari nad Hronom, HBB a HRS majú vymenovaných vedúcich OS, ktorí sú priamo podriadení riaditeľovi KHaP MH. KHaP MH sa vo svojej činnosti riadi všeobecne záväznými zákonmi a normami, Zriaďovacou listinou, Organizačným poriadkom, Pracovným poriadkom a ďalšími internými normami a smernicami. Riadenie je zabezpečené operatívnymi poradami riaditeľa s vedúcimi zamestnancami, operatívnymi poradami so zamestnancami v jednotlivých OS a príkazmi riaditeľa.

Aktuálne platné smernice v prostredí KHaP MH rozšírime o dokument určujúci pravidlá elektronickej komunikácie a kybernetickej bezpečnosti. Zároveň na základe rozširovania procesu digitalizácie v schvalovaní finančných operácií doplníme Smernicu o finančnej kontrole. V prípade úpravy legislatívy zo strany štátnych orgánov budeme aj v roku 2025 zapracovávať nové ustanovenia.

Zo zreteľom na plnohodnotnejšie plnenie pracovných úloh plánujeme zmenu organizačnej štruktúry. Zameraná bude na zefektívnenie výkonu podpory práce naprieč organizačnými súčasťami s predpokladom zachovania doterajšieho počtu pracovných úväzkov.

3. Personálne zabezpečenie

Stav zamestnancov spolu – priemerný evidenčný počet (prepočítaný), priemerná mzda, priemerná veková hranica

Priemerný evidenčný počet (prepočítaný)	Priemerná mzda v EUR	Priemerná veková hranica
27,1	1 336,90	50,03

Údaje k 1.1.2025

KHaP MH k 1. 1. 2025 zamestnávala 21 odborných a 9 ostatných zamestnancov (prepočítaný stav 27,1). Riadenie zamestnancov v organizačných súčastiach zabezpečujú ich vedúci, ktorí sa aj v tomto roku budú aktívne a plnohodnotne podieľať na kultúrno-výchovnej, popularizačnej a odborno-pozorovateľskej činnosti.

Jeden z vedúcich úsekov v HaP ZH je zároveň poverený výkonom zastupovania riaditeľa KHaP MH počas jeho neprítomnosti.

Aj od začiatku roka 2025 plánujeme dopĺňať prácu kmeňových zamestnancov v dvoch prípadoch prostredníctvom externých pracovníkov, ktorí budú vykonávať činnosť formou dohody o pracovnej činnosti. Prvou takouto výpomocou je pozícia pokladníka v HaP ZH a druhou bývalý odchovanec nášho astronomického krúžku (študent), ktorý vypomáha pri sprevádzaní večerných exkurzií v HRS.

Na úseku Požiarnej ochrany, Bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, Civilnej ochrany a Pracovnej zdravotnej služby budeme naďalej dbať na prípravu zamestnancov v tejto oblasti a na dodržiavanie všetkých predpisov a smerníc. V tejto súvislosti sa zameriavame na kvalitu OOPP a podľa potreby budeme zapracovávať nové legislatívne úpravy a aktualizovať k tomu interné predpisy. Počas roka plánujeme uskutočniť všetky pravidelné školenia zamestnancov CO a BOZP vyplývajúce zo zákona.

4. Technické zabezpečenie úloh

V HaP ZH plánujeme v tomto roku začať s postupným maľovaním priestorov pre zamestnancov, ktoré bude spojené aj s výmenou podlahových krytín (4 610 €). Pokračovať budú inštalácie technológií v budove, ktoré sú reakciou na prebiehajúcu klimatickú zmenu. Po pripojení klimatizácie k jednotke výmeny vzduchu vo Hviezdnej sále planetária v minulom roku sa zameriame na priestory pre zamestnancov, v ktorých počas letných mesiacov často stúpajú teploty prekračujúce limity stanovené v Zákonníku práce a príslušných vyhláškach (5 000 €). Na južne orientovaných oknách budovy osadíme vonkajšie žalúzie s cieľom zabrániť prehrievaniu priestorov v interiéri (1 600 €).

Pokračujeme v príprave dopravného projektu, ktorý má za úlohu vyriešiť stále problematickejšie parkovanie pred budovou planetária v dôsledku nárastu automobilovej dopravy (1 500 €). Po jeho dokončení a schválení príslušnými orgánmi prikročíme aj k výkonu súvisiacich prác.

Na jednej z pochôdznych terás určených na pozorovanie plánujeme trvalé umiestnenie astronomickej techniky a osadenie ochranných krytov, ktoré ju budú chrániť pred nepriaznivými vplyvmi počasia (3 000 €). Tento zámer si ešte predtým vyžiada úpravu uloženia pochôdznej dlažby do roviny, čo bude spojené s jej rozobratím a následným zložením.

Z väčších položiek majetku možno spomenúť zamýšľanú kúpu objektívu k digitálnemu fotoaparátu Sigma f1,4 (1 575 €) a modernizáciu 3D tlačiarne (750 €).

Do planetária chceme zakúpiť licenciu filmu pre deti (7 749 €). Približne polovica tejto sumy bude hradená z vlastných zdrojov a druhá polovica z účelovej dotácie bežných prostriedkov určených na odbornú činnosť (3 850 €).

V HBB očakávame kladné stanovisko zriaďovateľa ohľadom dočasného využívania spoločenských priestorov v budove na Komenského ulici. Pri ich sprevádzkovaní počítame so základnými úpravami pre popularizačnú a klubovú činnosť (800 €).

Počas obdobia vegetačného pokoja plánujeme s čiastočným orezom ihličnatých stromov v lokalite astronomickej pozorovateľne na Vartovke (680 €).

V HRS začneme rok vykonaním druhej etapy rekonštrukcie sociálnych zariadení na poschodí budovy hvezdárne (22 033 €) a s tým spojených súvisiacich prác, hlavne opráv omietok stien a vymaľovania (1 500 €).

Zakúpením materiálu (1 550 €) rozbehneme plánovanú výmenu dlažby v spoločných vstupných priestoroch a na chodbách hvezdárne, budeme pokračovať v modernizácii a doplnení inštalácií vo vestibule budovy, v spoločenských priestoroch chodieb a v prednáškovej miestnosti zameranú na podporu popularizácie, informovanosti a zvýšenia záujmu zo strany organizovaných a individuálnych exkurzií.

V priebehu roka pripravíme podklady pre nákup vybavenia a nábytku v rámci modernizácie prednáškovej sály, ktorú máme v pláne vykonať v priebehu rokov 2025 a 2026 (3 850 €). V prípade priaznivého vývoja rozpočtu vlastných prostriedkov pristúpime k jej realizácii v druhej polovici roka.

Bude pokračovať proces budovania databázy prevádzkových údajov (elektronizácia prehľadu nahlásených skupín návštevníkov, evidencie dovoleniek, stavu metodického materiálu a pod.) v internej počítačovej sieti.

V exteriéri začneme v čase vegetačného pokoja s revitalizáciou Astroparku za účelom zvýšenia bezpečnosti pohybu návštevníkov a zlepšenia pozorovacích podmienok zo strechy budovy a astronomickej kupoly. Revitalizácia spojená s výrubom niekoľkých kusov nevyhovujúcich drevín bude prebiehať v súlade so zákonnými predpismi a vykonávať ju bude na základe rozhodnutia odborníka z oblasti dendrológie odborne spôsobilá firma (3 300 €). Súčasťou revitalizácie bude aj oprava a ochranný náter oddychových lavičiek pre návštevníkov.

Od začiatku februára prejdeme v súlade s požiadavkami zriaďovateľa v HaP ZH a HRS na nový elektronický systém predaja a evidencie vstupeniek a doplnkového tovaru a služieb. Po ich zapracovaní do prevádzky pristúpime podľa možností prevádzkovateľa k podobnému kroku aj v HBB.

Pri plnení úloh na úseku bezpečnosti budeme plniť všetky úlohy vyplývajúce z predpisov o Požiarnej ochrane, Bezpečnosti ochrany zdravia pri práci a Civilnej ochrany (CO). Každá z organizačných súčastí bude mať aj v tomto roku svojho kvalifikovaného technika BOZP, ktorý zabezpečuje plnenie opatrení a kontrolu. Taktiež prebehnú všetky predpísané školenia, nácviky a revízie v predmetných oblastiach.

V oblasti CO budeme postupovať podľa bodov Plánu hlavných úloh pre OvZP BBSK na úseku prípravy obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc, schváleného pre rok 2025. Predmetnú oblasť pre všetky OS bude zabezpečovať jeden zazmluvnený technik a všetci zamestnanci sa zúčastnia školení vyplývajúcich zo Zákona č. 42/1994 Z. NR SR o civilnej ochrane obyvateľstva.

Vzhľadom na splnenie zákonnej povinnosti v tejto oblasti je pre tento rok v pláne aj kurz prvej pomoci všetkých zamestnancov.

5. Vnútorná kontrola

Hospodárska a ekonomická činnosť sa bude vykonávať v súlade s platnými zákonmi, predpismi a nariadeniami. Proces finančnej kontroly sa v prostredí oddelených organizačných súčastí bude riadiť pravidlami príslušnej internej smernice a kontrolná činnosť bude na odlúčených pracoviskách vykonávaná aj počas návštev štatutárneho orgánu.

6. Plnenie opatrení vyplývajúcich z kontrolných zistení Útvaru hlavného kontrolóra BBSK alebo iného kontrolného orgánu

Všetky návrhy opatrení vyplývajúce z poslednej kontroly ÚHK ukončenej v roku 2023 sme zapracovali do výkonu pracovnej činnosti a potrebné administratívne úkony budeme vykonávať v súlade s platnými zákonmi, predpismi a nariadeniami.

7. Informácia o plánovanom vykonaní inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v roku 2025

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov sa vykoná na základe písomného príkazu riaditeľa ku dňu riadnej účtovnej závierky vo všetkých organizačných súčastiach KHaP M. Hella v Žiari nad Hronom. Čiastkové inventarizačné, vyraďovacie a likvidačné komisie pre každú organizačnú súčasť ako aj centrálna inventarizačná komisia budú menované samostatnými listami. Ostatní zamestnanci KHaP MH budú s členmi komisií spolupracovať, hlavne pri zisťovaní skutočného stavu hospodárskych prostriedkov. Finálnym výstupom inventarizácie bude inventarizačný zápis.

KAŽDÚ PLÁNOVANÚ AKTIVITU UVÁDZAŤ OSOBITNE V ŠTRUKTÚRE :

II. ODBORNÉ POZOROVANIA V ROKU 2025

UKAZOVATEĽ	POČET HODÍN	POČET POZOROVATEĽOV	PRIAME NÁKLADY NA POZOROVANIA (€)	Z TOHO PRIAME NÁKLADY KI (€)
URČOVANIE WOLFOVHO RELATÍVNEHO ČÍSLA	50	3		
ZAKRESĽOVANIE FOTOSFÉRY SLNKA	125	4		
POZOROVANIE SLNEČNEJ CHROMOSFÉRY	70	3		
ZÁKRYTY NEBESKÝCH TELIES	140	5		
ZATMENIA MESIACA A SLNKA	30	7		
VIZUÁLNE POZOROVANIE METEOROV	125	3		
SPRACOVANIE DÁT Z KAMEROVÝCH SYSTÉMOV	680	3		
PREMENNÉ HVIEZDY	90	2		
NÁHLE ASTRONOMICKÉ UDALOSTI A NEVŠEDNÉ ÚKAZY	15	5		
INÉ	25	5		
SPOLU:	**1 350**	**40**		

Komentár:

Odborné pozorovania sú neoddeliteľnou súčasťou našich aktivít. Plánované pozorovania sú závislé od počasia a od samotného diania na oblohe. Niektoré pozorovania sa dajú realizovať denne (napr. Slnko), iné sú viazané na pravidelný presný termín (meteorické roje) alebo nastávajú viacmenej pravidelne a vieme ich dopredu plánovať (zatmenia a zákryty telies a pozorovania niektorých typov premenných hviezd). Sú však aj také, ktoré predpovedať nedokážeme a ktoré dokážu zaujímavým spôsobom obohatiť pozorovací program, či spestriť výstup napozorovaných údajov (kométy, novy, supernovy, bolidy a pod.).

Rok 2025 bude pomerne bohatý na dobre pozorovateľné úkazy aj z nášho územia a preto tie najvýznamnejšie (zákryt Saturna Mesiacom 4.1., čiastočné zatmenie Slnka 29.3., úplné zatmenie Mesiaca 7.9., denný zákryt Venuše Mesiacom 19.9.) plánujeme sprostredkovať prostredníctvom verejných pozorovaní aj verejnosti.

Po celý rok budú v prevádzke tri bolidové kamery (HaP ZH, HBB, HRS) určené na sledovanie meteorov, pri ktorých v tomto roku meníme metodiku záznamu pozorovacieho času do výstupov merateľných ukazovateľov. Za každú uskutočnenú (bezoblačnú) pozorovaciu noc započítame 1,5 hodiny, čo je vo výsledku približne čas reálne venovaný spracovaniu a vyhodnoteniu dát z jednej noci. Spracovanie výstupov budú ako doteraz priebežne zabezpečovať pracovníci pozorovateľských úsekov jednotlivých OS.

V časti „Iné pozorovania" sú započítané aj predpokladané hodnoty spracovania dát zo záchytných kolektorov na zber a detekciu prachových častíc (mikrometeoritov) z kozmu, ktorých skúšobnú prevádzku sme spustili v predchádzajúcom roku.

Na prelome júla a augusta plánujeme uskutočniť pravidelnú Letnú pozorovateľskú expedíciu (LPE) zameranú na vizuálne pozorovanie meteorov.

Náklady: Paušálne na chod hvezdárne, pri niektorých pozorovaniach vyžadujúcich polohu mimo areál zariadení zvýšené o cestovné náhrady. V rámci LPE navyše náklady spojené s ubytovaním.

III. ORGANIZOVANIE KULTÚRNO-VÝCHOVNÝCH PODUJATÍ V ROKU 2025

UKAZOVATEĽ	UKAZOVATEĽ	Z TOHO USPORIADANÉ PRE ŠKOLY	CYKLICKÉ
POČET KULTÚRNO-VÝCHOVNÝCH PODUJATÍ	904	455	6
POČET NÁVŠTEVNÍKOV KULTÚRNO-VÝCHOVNÝCH PODUJATÍ	28 705	18 500	295

III. a) Z TOHO ORGANIZOVANIE EXKURZIÍ

UKAZOVATEĽ	POČET EXKURZIÍ	POČET NÁVŠTEVNÍKOV	PRÍJEM ZO VSTUPNÉHO / TRŽBY (€)	PRIAME NÁKLADY NA PODUJATIE (€)
MŠ	75	2 230	6 467,00	-
ZŠ	358	12 440	40 056,50	-
SŠ	20	630	1 890,00	-
VŠ	2	35	105,00	-
Iné	95	1 950	8 638,50	-
SPOLU:	**550**	**17 285**	**57 157,00**	-

Komentár:

V časti činnosti zameranej na školopovinné deti a mládež ponúkame hlavne programy, ktoré dopĺňajú učebné osnovy. Sú preto určené ako doplnok výuky pre školy všetkých stupňov, ale týkajú sa aj CVČ, resp. iných záujmových skupín. Väčšina organizovaných exkurzií prebieha v priestoroch hvezdárne, prevažnú časť nákladov na zabezpečenie preto tvoria paušálne náklady na chod zariadenia. V tabuľke je zahrnutý len predpoklad počtu exkurzií, celkové čísla a ani počty v jednotlivých kategóriách stupňov škôl sa dopredu presne určiť nedajú.

Výrazným hendikepom v uplynulých rokoch v Banskej Bystrici bola obmedzená možnosť prijímať exkurzie, nakoľko astronomická pozorovateľňa na Vartovke má počasím limitovanú dostupnosť a v chladnej časti roka (XI.-III.) je pre verejnosť uzavretá úplne. S prísľubom zriaďovateľa ohľadom možnosti dočasne využívať nové priestory pre klubovú a popularizačnú činnosť by sme tak chceli v tomto roku poskytovať plnohodnotný program v meste a to aj v prípade nepriazne počasia.

V HRS budeme ponúkať komplexný program pre všetky stupne škôl. Novinkou je zavedenie poskytovania služieb prostredníctvom výjazdových aktivít zameraných na školské zariadenia, ktoré si z finančných dôvodov nemôžu dovoliť návštevu hvezdárne.

V planetáriu plánujeme uvádzať nový vzdelávací film určený základným školám a tematicky zameraný na slnečnú sústavu. Počas roka chceme zároveň uviesť nový program určený pre najmenšie deti z materských škôl. O novinkách v našom programe budeme elektronicky informovať školy aktualizáciou ponukového listu, prostredníctvom webovej stránky a na sociálnych sieťach.

III. b) Z TOHO ORGANIZOVANIE PROGRAMOV PRE VEREJNOSŤ (hlavný organizátor)

UKAZOVATEĽ / PODĽA TÉMY	POČET OPAKOVANÍ	POČET NÁVŠTEVNÍKOV	PRÍJEM ZO VSTUPNÉHO / TRŽBY (€)	PRIAME NÁKLADY NA PODUJATIE (€)
Pravidelné programy	230	4 420	15 470,00	-
Odborno-popularizačné prednášky, pozorovania, besedy	65	1 625	2 275,00	-
Verejné pozorovania oblohy	10	700	350,00	-
Tematické podujatia a pozorovania	20	2 325	1 700,00	-
SPOLU:	**325**	**9 070**	**19 795,00**	**-**

Komentár:

Väčšinu tvoria plánované pravidelné ale aj nepravidelné programy a služby pre verejnosť. Na základe údajov z rezervačného systému budeme sledovať návštevnícky záujem o naše služby a v prípade prekročenia kapacity sme pripravení flexibilne reagovať pridaním nových termínov.

Aj v tomto roku plánujeme pokračovať v spolupráci s Rozvojovou agentúrou BBSK a OOCR Región GRON, OOCR Región HOREHRONIE a OOCR Región GEMER pri propagovaní našich podujatí či už v planetáriu alebo pri výjazdových pozorovaniach v rámci kraja. V nich chceme aj naďalej zapájať inovatívne formy popularizácie, napr. nafukovacie modely Mesiaca, Zeme alebo Marsu.

V HRS chceme pokračovať v navyšovaní celkového počtu návštevníkov vplyvom pokračujúcej a rozširujúcej sa spolupráce z OOCR Gemer, kultúrnymi a osvetovými inštitúciami v regióne a dopĺňať program o účasť na hromadných podujatiach s veľkým počtom návštevníkov, ktorých bolo doteraz v programe menej.

Medzi tematickými podujatiami prikladáme najväčšiu prioritu oslave storočnice od otvorenia prvého planetária na svete, ktoré sa uskutočnilo 7.5.1925 v Nemecku.

Ostatné podujatia sú organizované pri príležitosti rôznych významných dní a udalostí, ktoré môžu mať vzťah k astronómii, alebo sú to rôzne tematické prednášky a pozorovania.

Náklady: V prípade organizovania podujatia v priestoroch zariadenia len paušálne na chod hvezdárne, v prípade externých podujatí sú to hlavne náklady na dopravu.

III. c) Z TOHO ORGANIZOVANIE VÝSTAV

UKAZOVATEĽ / PODĽA TÉMY	POČET	TRVANIE	POČET NÁVŠTEVNÍKOV	PRÍJEM ZO VSTUPNÉHO / TRŽBY (€)	PRIAME NÁKLADY NA PODUJATIE (€)
Žijeme popularizáciou astronómie	1	I.- II.	120	-	-
Vesmír očami detí (3x)	3	III.- IV.	720	-	-
Pod kupolou: História Gemersko-malohont. slávností	1	V.	120	-	-
Svieťme si na cestu, nie na hviezdy	1	V.- VIII.	300	-	-
SPOLU:	**6**		**1 260**	**-**	**-**

Komentár:

Okrem v tabuľke uvedených máme vo všetkých našich objektoch inštalované trvalé výstavy a expozície s témou astrofotografia hviezdnych objektov, rozsahom menšie výstavy meteoritov či astronomických prístrojov a zariadení.

Práce z výtvarnej súťaže Vesmír očami detí sú v Banskej Bystrici vystavované v rámci aktuálneho regionálneho kola a zároveň doplnené o výstavu víťazných prác z celoslovenského kola predchádzajúceho roka.

Novinkou v Rimavskej Sobote je plánovaná séria výstav v rámci projektu s názvom „Pod kupolou“, ktoré budú inštalované priamo na stenách v kupole ďalekohľadu.

Náklady: Sú spojené prevažne s výrobou výstavy, pri zapožičaných výstavách od iných subjektov v podstate zahŕňajú len náklady na prevoz.

III. d) Z TOHO ORGANIZOVANIE SÚŤAŽÍ

UKAZOVATEĽ / PODĽA TÉMY	POČET OPAKOVANÍ	POČET ÚČASTNÍKOV	PRIAME NÁKLADY NA PODUJATIE (€)
Vesmír očami detí – okresné/regionálne kolo	4	750	1 800,00
ČVOH - okresné/regionálne kolo	3	40	1 200,00
ČVOH - krajské kolo	1	80	900,00
Astronomická olympiáda – regionálne kolo	1	15	300,00
ASTROSTOP	3	35	80,00
CINEAMA	2	25	-
SPOLU:	**14**	**945**	**4 280,00**

Komentár:

V pláne máme realizáciu všetkých pravidelne organizovaných súťaží počas štandardného roka. V prípade vedomostnej súťaže ČVOH sme aj naďalej otvorení spolupráci s miestnymi organizátormi v čo možno najväčšom počte okresov, v ktorých bude o súťaž záujem.

V HRS plánujeme po dvoch rokoch fungovania astronomického krúžku zapojiť žiakov do Astrostopu a priviesť tak tento druh súťaže do tohto kúta nášho kraja.

Náklady: Pozostávajú v podstate len z dopravných nákladov v rámci kraja a z cien pre víťazov. Niektorí naši zamestnanci budú pozvaní ako porotcovia do celoslovenských finále súťaží (VOD, ČVOH). Časť nákladov na postupové súťaže VOD, ČVOH a Astronomická olympiáda bude hradená z dotačného programu SÚH v Hurbanove (MK SR).

III. e) Z TOHO ORGANIZOVANIE INÝCH AKTIVÍ

UKAZOVATEĽ / PODĽA TÉMY	POČET	TERMÍN	POČET		PRÍJEM ZO VSTUPNÉHO / TRŽBY (€)	PRIAME NÁKLADY NA PODUJATIE (€)
			ÚČASTNÍKOV	NÁVŠTEVNÍKOV		
Príprava účastníkov na astronomické súťaže	2	IV.	20	-	-	-
Praktikum pre pozorovateľov	1	IV.	12	-	-	-
Letná pozorovateľská expedícia	1	VII.-VIII.	25	-	630,00	1 050,00
Letná prázdninová aktivita	3	VII.-VIII.	38	-	3 700,00	2 650,00
Letné astronomické praktikum	1	VIII.	30	-	6 500,00	5 760,00
Seminár pre učiteľov	1	IX.	20	-	-	-
SPOLU:	**9**		**145**	-	**10 830,00**	**9 460,00**

Komentár:

Väčšinu tvoria pravidelné a na základe skúseností organizačne dobre zabezpečené aktivity. Letný astronomický tábor a Letné prázdninové aktivity budú hradené z účastníckych poplatkov jednotlivých účastníkov a ostatné podujatia si väčšinou vyžiadajú len paušálne náklady na chod organizácie a cestovné.

Do prípravy Seminára pre učiteľov, naplánovaného na druhú polovicu roka, sme zapojení v spolupráci s Komisiou pre vzdelávanie v astronómii na Slovensku pri IAU.

III. e1) cyklické podujatia (krúžky)

NÁZOV	POČET KRÚŽKOV	POČET ČLENOV	POČET OPAKOVANÍ	POČET ÚČASTNÍKOV
Astronomický krúžok	6	49	77	295

Komentár:

Krúžky budú pracovať opäť pri všetkých OS. Práca ich lektorov spočíva v odovzdávaní vedomostí deťom a študentom so záujmom o astronómiu a tých najtalentovanejších budú aj v roku 2025 pripravovať na účasť vo vedomostných súťažiach.

Náklady: Len paušálne na chod organizácie.

V priebehu roka sa plánujeme zúčastniť aj na viacerých podujatiach, ktorých organizátorom je iný subjekt:

Názov	Organizátor	Termín	Miesto	Počet účastníkov
European User Forum	R.S.A. Cosmos	január	Paríž, (FR)	1
Vyhodnotenie VOD 2025	SÚH Hurbanovo	máj	Hurbanovo	1
IFF Brno 2024	HaP Brno	jún	Brno, (ČR)	4
Finále ČVOH 2025	SÚH Hurbanovo	jún	Prešov	1
ZMAS	SÚH Hurbanovo	júl		1
Objavte Poloniny	Hvezdáreň v Humennom	august	AO Kolonické sedlo	2
ESOP	IOTA - ES	september	Poznaň (PL)	2
IMC 2025	International Meteor Organisation	september	Soest (NL)	2
ZARok	Hvězdárna Rokycany	október	Rokycany (ČR)	3
Pozorovateľský seminár SAO	Slovenská astronomická spoločnosť	október	Látky	4
Astrofilm 2025	SÚH Hurbanovo	október	Piešťany	5

Komentár:

Na niektorých z uvedených podujatí plánujú naši odborní zamestnanci predniesť aj príspevok vo forme prednášky. Náklady tvorí cestovné, v niektorých prípadoch účastnícky poplatok a v prípade ciest do zahraničia ubytovanie a poistné. V priebehu roka sa zoznam môže rozšíriť pri zohľadnení ponuky podujatí a s vývojom stavu vlastných prostriedkov organizácie.

IV. EDIČNÁ ČINNOSŤ V ROKU 2025

TITUL	DRUH TITULU	NÁKLAD (POČET KS) Z TOHO:		PRIAME NÁKLADY (€)
		PERIODICKÉ, NEPERIODICKÉ TITULY	INÉ	
VESMÍRNY KOMIKS	publikácia	1 500		3 827,00
ASTRONOMICKÁ MAPA BBSK	leták		5 000	190,00
OBLOHA 2025	brožúra	25		20,00
Programová ponuka pre školy	leták	650		100,00
SPOLU:		**2 175**	**5 000**	**4 137,00**

Komentár:

V rámci edičnej činnosti budeme pokračovať v elektronickom zverejňovaní odborno-popularizačných článkov (i-ASTRIN), plánujeme vydať metodický materiál uľahčujúci astronomické pozorovania v amatérskych podmienkach (OBLOHA 2025).

Z ďalších položiek máme v pláne do tlače pripraviť komiks venovaný slnečnej fyzike, ktorého preklad pripravujeme v spolupráci s Inštitútom pre vedecký výskum pri Univerzite Boston (Boston College, MA). Pripravujeme aj dva druhy propagačných letákov, ktoré budú zamerané na popularizáciu našej práce.

Ďalšie, v tabuľkách nezaradené aktivity:

Komentár:

Okrem priameho podieľania sa na organizácii a realizácii podujatí bude zahŕňať pracovný čas odborných pracovníkov aj spracovanie a vyhodnotenie napozorovaných dát alebo vývoj a prípravu jednoduchších interaktívnych modelov a pomôcok.

Ako člen OOCR GRON pokračujeme v úzkej spolupráci s Rozvojovou agentúrou BBSK a ostatnými OOCR v oblasti rozvoja cestovného ruchu, vrátane už v minulom roku rozbehnutej spolupráce s OOCR Gemer pri verejných astronomických pozorovaniach v oblasti Muránskej planiny.

Neprerušíme ani pravidelné a nepravidelné prispievanie do časopisu Kozmos.

Dvaja odborní pracovníci budú pôsobiť v riadiacom orgáne Slovenskej astronomickej spoločnosti. Jeden pracovník bude prednášať na pomaturitnom štúdiu astronómie pri SÚH v Hurbanove a jeden v rámci projektu Univerzita tretieho veku pri UMB v Banskej Bystrici.

Nemenej dôležitá je z našej strany aj podpora a konzultačná činnosť súvisiaca s prácou voľnočasových astronómov a podpora ročníkových alebo záverečných prác študentov stredných a vysokých škôl.

Taktiež budeme na miestnej úrovni pokračovať v spolupráci s inými kultúrnymi inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, predovšetkým s knižnicami, osvetovými strediskami a múzeami.

Zostávame aj v nepravidelnom kontakte s regionálnymi a celoslovenskými médiami, pre ktoré budeme v súlade s podmienkami zriaďovateľa poskytovať informácie o astronomických úkazoch alebo udalostiach v živote našej organizácie.

Po vypredaní posledných kusov v minulom roku prikročíme k dotlači eurosuvenírovej bankovky s nulovou hodnotou s motívom Maximiliána Hella.

V. GRANTY A DOTÁCIE

Podané projekty v roku 2024, ktoré budú realizované v roku 2025 a projekty, ktoré plánujete podať v roku

NÁZOV PROJEKTU A ZAMERANIE	POŽADOVANÁ VÝŠKA DOTÁCIE / GRANTU (€)	SPOLUFINANCOVANIE KI (€)	SPOLUFINANCOVANIE BBSK (€)	PRÍJEMCA ŽIADOSTI PROJEKTU (€)
ERASMUS + „Pod dohľadom: ...“	8 216,35	-	-	HaP Brno
ERASMUS + „Vesmír pre všetkých“	14 786	-	-	SAAIC, NA Erasmus +
VOD 2025 – výtvarná súťaž	1 200,00	-	-	SÚH Hurbanovo (MK SR)

ČVOH 2025 – vedomostná súťaž	1 700,00	-	-	SÚH Hurbanovo (MK SR)
Astronomická olympiáda	300,00	-	-	SÚH Hurbanovo (MK SR)
ERASMUS + Mobility (2025/27)	30 000,00	-	-	SAAIC, NA Erasmus +
ESET: Revitalizácia Astroparku II	5 000,00	500,00	-	Nadácia ESET
COOP Jednota: Program podpory	3 000,00	-	-	Nadácia COOP Jednota
Nadačný fond Tesco	1 500,00	-	-	Nadácia Pontis
SPOLU:	**65 702,35**	**500,00**	**-**	

VI. SPOLUPRÁCA S MIESTNOU SAMOSPRÁVOU, INÝMI SUBJEKTMI A ORGANIZÁCIAMI V ROKU 2025

- Mesto Žiar nad Hronom, Banská Bystrica, Rimavská Sobota a ďalšie mestá v regióne BBSK,
- Základné, stredné a materské školy v regióne a v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- Slovenská astronomická spoločnosť pri SAV, SÚH v Hurbanove, Astronomický ústav SAV, Astronomický ústav AV ČR, zahraničné astronomické spoločnosti a inštitúcie, SAS pri SAV, OZ Maximilián Hell a Slovensko, Asociácia planetárií Slovenska, Spoločnosť M. R. Štefánika, Spoločnosť M.K. Thege, Univerzity v Bratislave a B. Bystrici, redakcia časopisu Kozmos, ostatné hvezdárne na Slovensku a v Čechách, FMFI UK, SFS Sonne, ČAS, SHMÚ,
- CVČ, múzeá, knižnice, osvetové strediská a ZUŠ v regióne,
- Ubytovacie zariadenia v dosahu našich organizačných súčastí (Hotel Sitno, Horský hotel Kráľova Studňa a i.),
- Rozvojová agentúra BBSK, OOCR GRON a iné oblastné organizácie cestovného ruchu v rámci BBSK,
- Regionálne a celoštátne elektronické média (rádiá a televízie) a tlačené periodiká,
- Predajcovia astronomickej techniky na Slovensku a v ČR,

KRAJSKÁ HVEZDÁREŇ A PLANETÁRIUM MAXIMILIÁNA HELLA V ŽIARI NAD HRONOM

Mgr. Tomáš Dobrovodský
riaditeľ KHaP MH